

Eremitkogstrasten sitter på ett staket och visar upp en av sina karaktärer – den slår hastigt upp stjerten och sänker den sedan sakta.

Foto: Peter Svensson

MEGA RETRO

Eremitkogstrasten i Höganäs

Efter kvällsmaten klockan 18.30 den 27 april 1988 satte jag mig tillsammans med min då ettåriga son innanför altandörren i vårt hus i Lerberget, Höganäs. Jag ville visa honom småfågeln som hoppade i trädgården.

En koltrast drog och slet i en mask, en rödhake tittade fram under buskarna, och mitt på gräset, cirka sju till åtta meter framför oss, satt en liten fågel med ryggen mot oss. Den satt i upprätt ställning och påminde med sin rostfärgade stjärt och övergump om en blåhake eller näktergal. Plötsligt vände den på sig, och visade upp ett kraftigt fläckat bröst!

Alla möjliga och omöjliga arter for genom mitt huvud. Eftersom jag var ensam hemma med min son, och han dessutom var trött och gnällig, var goda råd dyra. En tjock gammal bok med titeln "I Naturen" letades fram som sysselsättning. Det tog honom en kvart att finfördela boken, och denna tid ägnade jag åt att studera fågeln jag nyss upptäckte.

Anade ganska snart

Ganska snart anade jag att det var en av de amerikanska skogstrastarna som satt på min gräsmatta. Min fälthandbok över nordamerikanska fåglar visade att det borde röra sig om en Hermit Trush, *Catharus guttatus*, på svenska eremitkogstrast.

– En eremitkogstrast i min trädgård! Det är väl ändå för bra för att vara sant, tänkte jag.

Så lyfte fågeln, flög över en häck och in i en granträdgård. Andra ornitologer kontaktades och redan efter 15 minuter var Karl Göran

Att hitta ett förstafynd i sin egen trädgård är som att få sju rätt på lotto, kanske ännu mer fantastiskt.

Detta hände före sökarnas tid. Trots det hann ett femtontal skådare via djungeltelegraf se den lilla trasten innan solen gick ner den 27 april 1988.

Nilsson på plats. Fågeln återfanns genast då den flög upp på ett staket och visade ännu en karaktär, den slog hastigt upp stjerten och sänkte den sedan sakta. Efter cirka en minut försvann den åter in bland buskarna.

Fler fågelskådare som nåtts av meddelandet dök upp och inom en halvtimme var vi tio-tolv personer. Trädgårdarna spanades av, och grannarna undrade säkert vad som pågick. Senare fick jag höra att en granne var orolig att det var lantmäteriet som hade fått nys om svartbygget han hade i trädgården.

Uppståndelse

Huvudpersonen, den lilla trasten, ville först inte visa sig. Men så löd ropet "Där är den!". Stor uppståndelse följde, men snart hade alla fått se fågeln och vi kunde studera den fint där den satt i ett litet träd. I samma träd blev den kvar till mörkret föll vid 21-tiden. Morgonen därpå var den försvunnen, till förtret för ett hundratal tillresta skådare.

Eremitkogstrasten häckar i ett brett bälte från Alaska genom södra och centrala Kanada till Newfoundland och nordöstra USA. Vidare förekommer den söderut längs Klippiga ber-

gen till södra Kalifornien och norra New Mexico.

Vädret var vid fyndtillfället högtrycksbetonat med ganska kyliga nätter, men varma dagar. Dessförinnan hade ett intensivt oväder med stormvindar och kraftiga snöbyar passerat den 10 april. Ett omslag till mildare väder skedde i mitten av månaden i samband med att ett djupt lågtryck rörde sig mot nordost över Norska havet. Varmare luft strömmade då in över Sverige med sydvästvindar. Den 20 april låg en skarp gräns mellan varm luft i söder och kall i norr över mellersta Götaland.

Även andra amerikaner

Då även några andra nordamerikanska arter dök upp i landet våren 1988 (bl a en vandringsstrast i Bohuslän den 24 april), kan man spekulera i orsakerna. Lågtrycket den 10 april kan ha dragit med sig fåglarna. När sedan kallfronten bakom lågtrycket rasade ned över landet den 17 till 19 april, kan detta ha bromsat fåglarnas vidare rörelser. Det vanligaste är annars att vårfynd av nearktiska arter förklaras med att fåglarna förts över Atlanten föregående höst, klarat en övervintring och sedan följt palearktiska släktingar norrut under vårflyttningen.

– LARS GÖTE NILSSON

Fotnot: Förutom Lars Göte var det bara fyra C3-skådare som hann hänga in eremitkogstrasten, nämligen Henrik Johansson, Ängelholm, Anders Lindén, Ängelholm, Alf Petersson, Nyhamnsläge och Thomas Svanberg, Helsingborg.